

Onderwerp : Beoordeling vooronderzoek Berenschot

Dienst / afdeling : BV/BJZ

Aan de gemeenteraad,

In de raadsvergadering van 6 november 2012 is een verklaring van het college van burgemeester en wethouders besproken over het lekken van vertrouwelijke informatie in de media. Naar aanleiding hiervan heeft ter vergadering onderling beraad plaatsgevonden binnen de fracties vertegenwoordigd in de gemeenteraad. Aansluitend is door de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders opdracht gegeven om een onderzoek in te stellen naar het schenden van de vertrouwelijk gedeelde informatie. Burgemeester en wethouders hebben de burgemeester een bestuurlijke machtiging verstrekt ex artikel 168 Gemeentewet om namens hen het in te stellen extern onderzoek te begeleiden. In de brief van 16 november 2012 is door haar aan de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden gerapporteerd over de voorgestane aanpak van het in te stellen onderzoek. De raadscommissie heeft de voorgestelde aanpak van het onderzoek waarbij een fasering is aangebracht tussen een vooronderzoek en een eventueel in te stellen vervolgonderzoek onderschreven. Het vooronderzoek is uitgevoerd door bureau Berenschot met medewerking van de heer J. Wallage, oud-burgemeester van Groningen en voorzitter van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Tijdens de vergadering van de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden op 21 januari 2013 is de rapportage van het vooronderzoek door de onderzoekers toegelicht en vervolgens besproken door de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden. Uit het bijgevoegde commissieadvies blijkt dat, hoewel enkele commissieleden een voorbehoud gemaakt hebben voor beraad met hun fractie, het inzicht gedeeld wordt dat een vervolgonderzoek geen meerwaarde heeft. Eerder is met uw raad afgesproken dat indien dit de conclusie zou zijn uit het vooronderzoek uw raad in de gelegenheid gesteld wordt zich hierover uit te spreken. Dat is de reden dat wij thans het rapport van Berenschot aan uw raad voorleggen ter bespreking in de raadsvergadering op 5 februari 2013.

Beleidsmatige context

Voor het bestuurlijk functioneren van het college onderling en van het college in relatie tot het seniorenconvent is het van wezenlijk belang dat onderling in vrijheid van gedachten gewisseld moet kunnen worden over onderwerpen die (nog) niet rijp zijn voor openbare besluitvorming. Als aan die vertrouwelijkheid afbreuk wordt gedaan, schaadt dat de belangen van de gemeente.

Beoogd effect en/ of resultaat

Citaat uit rapport Berenschot: *"Op basis van de in het kader van het vooronderzoek verzamelde informatie concludeert Berenschot dat het zeer aannemelijk is dat de onderzoeksjournalist de beschikking heeft gehad over het verslag van de bijeenkomst van 18 maart 2011 van de Commissaris van de Koningin met de fractievoorzitters. Het is aannemelijk dat het verslag via de heer Jacobs bij de onderzoeksjournalist terecht is gekomen. Wat betreft informatie over de bijeenkomst van 25 maart 2011 te Mechelen acht Berenschot het ook aannemelijk dat deze via de heer Jacobs bij de onderzoeksjournalist terecht is gekomen. Berenschot heeft niet kunnen vaststellen of ook andere deelnemers hierover met de pers of andere personen gecommuniceerd hebben. De bedoeling van het verstrekken van de informatie aan de onderzoeksjournalist was uiteindelijk een boek over de heer Jacobs bij zijn afscheid. Toen het boek niet zou verschijnen, heeft de onderzoeksjournalist de door hem opgetekende ervaringen aan het Eindhovens Dagblad verkocht. De*

lezingen van de heer Jacobs en de journalisten spreken elkaar tegen of met goedkeuring van de heer Jacobs en onder welke voorwaarden de artikelen in een ander medium gepubliceerd zijn.

Wat betreft een eventueel vervolgonderzoek concludeert Berenschot het volgende. *Een vervolgonderzoek zal circa € 25.000,-- kosten. Op basis van de bestudeerde documenten en telefonische interviews is al veel informatie boven tafel gekomen. De vraag is of een vervolgonderzoek meer informatie zal opleveren. De conclusie van Berenschot is dat de kans hierop erg klein is. Alle geïnterviewde personen inclusief de Commissaris van de Koningin en zijn kabinetschef zijn bereid in het vervolgonderzoek uitgebreid gehoord te worden. Wij vragen ons af of dit meer informatie zal opleveren. Uitsluitend de heer Jacobs heeft aangegeven niet te willen meewerken aan een vervolggesprek. Hij wil het verleden afsluiten. Ook de journalisten willen hun bronnen niet prijs geven. Deze gesprekken hadden wellicht aanvullende informatie kunnen opleveren. Berenschot acht de kans, mede in verhouding tot de inspanning ook bij de gemeente zelf, dat een nader digitaal forensisch onderzoek tot nieuwe informatie leidt niet groot. Ten slotte heeft Berenschot als extern bureau niet de mogelijkheid personen te verplichten gehoord te worden. De enige mogelijkheid om dit wel te doen, wordt aan de raad geboden op basis van artikel 155 a tot en met f van de Gemeentewet. In een raadsonderzoek kunnen oud-bestuurders en ambtenaren verplicht worden mee te werken en onder ede gehoord worden. Dit geldt niet voor de journalisten. Overigens is een onderzoek op basis van artikel 155 a tot en met f Gemeentewet een tijdrovende en kostbare onderneming. Ook is het maar de vraag of op deze wijze nieuwe informatie ter tafel komt".*

Argumenten

1. Wij hebben kennisgenomen van de analyse van Berenschot zoals deze verwoord is op bladzijde 6 en 7 van het rapport
2. Een vervolgonderzoek door Berenschot zal naar aller verwachting niet meer informatie opleveren
3. Een in te stellen raadsenquête op grond van artikel 155 a tot en met 155 f Gemeentewet, biedt niet de mogelijkheid om journalisten onder ede te horen en bevat disculpatiemogelijkheden voor de burgemeester en gewezen burgemeesters, wethouders en gewezen wethouders, leden en gewezen leden van het dagelijks bestuur van een deelgemeente, leden en gewezen leden van een door het college of de burgemeester ingestelde commissie, ambtenaren en gewezen ambtenaren, door of vanwege het college aangesteld of daaraan ondergeschikt,

Kanttekeningen

Tijdens de behandeling van de rapportage Berenschot in de vergadering van de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden is er op gewezen dat het houden van een raadsenquête een complexe, tijdrovende en kostbare aangelegenheid is.

PIOFA-taken

De kosten van het vooronderzoek door Berenschot bedragen €11.526,--. Voorgesteld wordt deze kosten ten laste te brengen van de post onvoorzien incidenteel 2013 en te verwerken in de 1^e Berap 2013.

Vervolgstappen

Door te besluiten conform het voorliggend voorstel wordt dit dossier afgesloten en zijn er geen vervolgstappen nodig.

Het advies van de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden ligt voor u ter inzage in de visiekamer.

Namens burgemeester en wethouders

de burgemeester

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel

de loco-secretaris

mevr. drs. ing. H.M.E. Thijs

Bijlage:

- rapportage Berenschot d.d. 21 januari 2013

Raadsbesluit 17
Vergadering 5 februari 2013

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van de burgemeester;
gelet op artikel 147 tweede lid van de Gemeentewet;

besluit:

1. de analyse en de conclusies uit het vooronderzoek naar het lekken van vertrouwelijke informatie in de gemeente Helmond, zoals opgenomen in het rapport van Berenschot te onderschrijven;
2. te besluiten geen extern vervolgonderzoek noch een raadsenquête in te stellen;
3. kennis te nemen van het voornemen van burgemeester en wethouders om de kosten van het vooronderzoek ter hoogte van € 11.526,-- ten laste te brengen van de post onvoorzien incidenteel bij de 1^e Berap 2013.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 5 februari 2013.

De raad voornoemd,
de voorzitter

de griffier